

පැනිසුම් - අංක හත

یاسای ات هوه 1989 هل ناك هی نی ب ش پ ه ل ه : ارك ارك شائ 11 لاي ناد
همه شك هی

Jeff Pippenger
2025-03-15

Tulekwikala pa kuleeta pamu milongo yonse iya Daniele ikumi na cimo mu kusambilisha pamo ne mbiri iyafisama iya vesi amakumi yane, iyo ileimininako umwaka wa 1989 ukufika ku nsiku ya Sunday law mu United States. Ubwite bwesu nga basambi ba busokololo bwa ciprofita nkwabula bwino ishiwi lya cine.

Mùi lòng hòng tỏ mình là được Đức Chúa Trời chấp nhận, như người làm công không có chi phải hổ thẹn, phân chia đúng đắn lời của lẽ thật. II Ti-mô-thê 2:15.

Danyeli kapu ya kumi na moja inaweza kugawanywa katika mistari kumi ya unabii. Aya ya kwanza hadi ya nne zinawakilisha mstari mmoja wa unabii. Aya ya tano hadi ya tisa zinawakilisha mstari wa pili. Aya ya kumi inawakilisha mstari wa tatu. Aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili zinawakilisha mstari wa nne. Mstari wa tano ni aya ya kumi na tatu hadi ya kumi na tano. Mstari wa sita ni aya ya kumi na sita hadi ya ishirini na mbili. Mstari wa saba ni aya ya ishirini na tatu na ya ishirini na nne. Aya ya ishirini na nne hadi ya thelathini na moja ni mstari wa nane. Aya ya thelathini na moja hadi arobaini ni mstari wa tisa, na mstari wa kumi na wa mwisho ni aya ya arobaini hadi ya arobaini na tano. Mistari hii kumi yapasa kuletwa pamoja, mstari juu ya mstari.

Nani atakayemfundisha maarifa? Naye ni nani atakayemfanya kuelewa mafundisho? Ni wale walioachishwa maziwa, na kuondolewa matitini.

Anga u memesese u le unga, memesese u le unga; lenyi u le lenyi, lenyi u le lenyi; kerekere kan anga, kan kukuru anga.

Nimyo ni kanileta labda lu limi lya kusukuma ni lu limi lumbi akalandila ku bantu bano. Kuli abo aambile ati, Eyi ye mpelo, iyo iyo mungafula abacushi ukwikala mu mpelo; ne eyi ye kusanguluka: nansha bo tabafwene ukumvwa.

Ari ngungu nii-Looda a daa baa: nooli zaa nooli zug, nooli zaa nooli zug; songri zaa songri zug, songri zaa songri zug; kaja biela, laa biela; ka ba nyaa chan, ki lebi nyuma, ki yeli, ki luu boongin, ki so. Isaiah 28:9–13.

Nshorova zya kumi zya kiunabii, kwa kweli, zina uhusiano kati ya zenyewe, lakini ndani ya kila shorova waweza kutambuliwa mada maalumu. Ingawa kila shorova una mada kuu, mishorova hiyo ina ushuhuda zaidi ya mmoja tu. Nakusudia kutambua kila moja ya mada zilizo katika mishorova hiyo kumi.

Mutse wa Ntete

Lini pia katika mwaka wa kwanza wa Dario, Mmedi, nalisimama ili kumthibitisha na kumtia nguvu. Na sasa nitakuonyesha kweli. Tazama, watainuka bado wafalme watatu katika Uajemi; na wa nne atakuwa tajiri sana kuliko wao wote; naye kwa nguvu zake, kwa njia ya mali zake, atawachochea wote juu ya ufalme wa Uyunani. Naye mfalme hodari atainuka, atakayetawala kwa mamlaka makuu, na kufanya apendavyo. Na atakaposimama, ufalme wake utavunjwa, nao utagawanywa kuelekea pepo nne za mbingu; wala si kwa uzao wake, wala si kwa kadiri ya mamlaka yake aliyotawala; kwa maana ufalme wake utang’olewa, naam, kwa ajili ya wengine zaidi ya hao. Danieli 11:1–4.

Umwaka wa mbere wa Dario unaashiria mwisho wa miaka sabini, na hivyo kutambulisha wakati wa kinabii wa mwisho. Kufikia mstari wa tatu, Aleksanda Mkuu anasimamisha ufalme wake wa ulimwengu mzima, na kufikia mstari wa nne ufalme wake ulipaswa kung’olewa na kugawanywa kwa pepo nne. Kumtumia Dario kama wakati wa mwisho katika mwaka 1989 kunatuwezesha kuwahesabu wafalme wanaowakilishwa katika mstari wa pili. Gabrieli anaposema katika mstari wa kwanza, “Tena katika mwaka wa kwanza wa Dario,” anafuatanisha yale aliyomjulisha Danieli mwanzoni mwa maono, yaliyoanza katika sura ya kumi.

នៅឆ្នាំទីបីសិរិស សុតចេនតែវ៉ែស មានការប្តូរឥរិយាបថប្រឹកស្មន៍ដ៏ដ៏ល្អ
ដ៏ល្អម្តេចរបស់គាត់ឥរិយាបថប្រឹកស្មន៍ ប្រឹកស្មន៍ស្នេហាស្នេហា; ហើយការនោះជាសច្ចក្តីពិត
ប៉ុន្តែតែលេក់ណាស់នោះវ៉ែសឆ្ងាយ: ហើយគាត់បានយល់ការនោះ
ហើយមានការយល់ដឹងអំពីនិមិត្ត. ដានីយ៉ែល 10:14

Ekinyukuto ekiranga “ebiseera eby’enkomerero” kirimu obubonero bubiri. “Ebiseera eby’enkomerero” mu lunyiriri lwa Musa olw’obunnabbi byali kuzaalibwa kwa Alooni, ne bigobererwa emyaka esatu oluvannyuma n’okuzaalibwa kwa Musa. Alooni ne Musa be kabonero ak’emirundi ebiri ak’“ebiseera eby’enkomerero” mu byafaayo byabwe, era balaga mu kifaananyi okuzaalibwa kwa Yokaana Omubatiza ne Yesu oluvannyuma lw’emy mwezi mukaaga. “Ebiseera eby’enkomerero” mu 1798 byalaga okukwatibwa kwa paapa w’e Rooma, oluvannyuma n’afiira mu busibe mu 1799. Okuva “mu mwaka ogusooka ogwa Daliyo Omumeedi” okutuuka “mu mwaka ogw’okusatu ogwa Kuulo kabaka w’e Buperusi”; Daliyo ne Kuulo bakiwa ekifaananyi ky’“ebiseera eby’enkomerero” mu 1989, kubanga bannabbi bonna boogera nnyo ku nnaku ez’oluvannyuma okusinga ennaku ze baawuliramu.

Bino byonse byababayeho kuba ebyokulabirako; era byawandiikibwa olw’okutubuulirira ffe, abatuukiddwako enkomerero z’emirembe. 1 Abakkolinso 10:11.

Dariûs û Kûrûs di sala 1989-an de Ronald Reagan û George Bushê mezin temsîl dikin. Herdu jî di wê salê de serok bûn. Aya yekê ya beşa yazdehan dîtîne di sala sêyemîn a Kûrûs de datîne, ku ew George Bushê mezin temsîl dike, yê ku li dû Reagan hat, wekî ku Kûrûs li dû Dariûs hat. Aya duyem dibêje ku hîn sê padîşahê wê rabin û yê çarem ji hemûyan pir dewlemendtir e. “Dema dawî” ya dawîn di beşa yazdehan de di sala 1989-an de dest pê dike û diyar dike ku piştî George Bushê mezin hîn sê padîşah wê rabin; bi vî awayî sê serokên ku li dû Bushê mezin hatin têne nasandin. Ew sê padîşah Bill Clinton, George Bushê biçûk, Barak Obama bûn, û paşê serokê herî dewlemend, Donald Trump, “bi hêza xwe” û “bi dewlemendiya xwe wê hemûyan li dijî padîşahiya Yewnanistanê bihejîne.”

Nerîna sêyem paşê Aleksanderê Mezin dide nasîn û ji ber vê yekê pêşnîşanê dawîn rêberê Neteweyên Yekbûyî dike, yê ku di rojên dawiyê de bi papatî re yek dibe, lê ku mîna papatî jî digihîje dawîya xwe. Neteweyên Yekbûyî padîşahiya heftemîn e ku di Vahiyê de, beşa heftemîn de, wek deh padîşah tê temsîlkirin, û hevalbendiya wan deh padîşahan li hev dicivin ku padîşahiya xwe ya heftemîn ji bo saetek sembolîk bidin heywanê papatî.

Na pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi, ambao bado hawajapokea ufalme; lakini hupokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja pamoja na yule mnyama. Hawa wana nia moja, nao watampa yule mnyama nguvu zao na mamlaka yao. Hawa watafanya vita na Mwana-Kondoo, naye Mwana-Kondoo atawashinda; kwa maana yeye ni Bwana wa mabwana, na Mfalme wa wafalme; na wale walio pamoja naye ni walioitwa, na waliochaguliwa, na waaminifu. Ufunuo 17:12–14.

Abaami ikumi abo baashushanibwa mu mishororongo eshatu n'ena, kandi n'omu byafaayo eby'okuguruuka n'okugwa kwa Aleksanda Omukuru, eyahikiriize emisororongo egyo mu kyasa eky'okuna. Buyonaani niyo bukama bwaakashatu mu bunnabbi bwa Baibuli, kandi ni akamanyiso k'ogwo musota, kimwe kya kashatu omu kugaitaanwa kw'ebice bishatu okw'omusota, enyamaswa, n'omurangi w'ebishuba. Ahari omusharaba, obutumwa "Omugabe w'Abayudaaya" bukahandiikwa mu Ruheburaayo, mu Ruladini, no mu Rugriika; nibuhagararira Abayudaaya, Abarooma, n'abandi omu bwingi bw'amahanga agandi abarikuba bari Yerusalemu aha Bazaale. Abagriika bahagararira omusota, Abarooma bahagararira enyamaswa, kandi Abayudaaya bakaba bari omurangi w'ebishuba.

Kahikye ka ikumi na kumwe ebyo by'esuura biriina okuranga omuherezo gw'obushoboorozi bw'ekiisago eky'omu nsi, ekikora obushambani n'obushoboorozi bwa paapa, obwire bw'okugeragerwa kw'abantu obu buba bugahwaho. Ebyahandiikirwe mu mirongo eshatu n'ena biranga okuzaaruka okw'okumaliira n'okugwa kw'okumaliira okw'enshusho ey'okumaliraho ey'obushoboorozi bw'ekiisago eky'omu nsi. Ebyo bikaayanisa ku mirongo mukaaga ey'okumaliira, egiranga omuherezo gw'ensolo ekora obushambani n'abakama b'ensi. Entandikwa n'enkomerero by'esuura ya ikumi na kumwe biranga ebyafaayo ahu abazigu ba Ruhanga bahwera ku nkomerero yaabo nga hatariho ow'okubahwera. Ebyo by'esuura biriina eby'okubanza ebikaayanisibwa n'emirongo mukaaga ey'okumaliira; kandi mu kukora batyo, bitwara obubonero bw'Amateeka Ikumi, nga harimu olubariro rw'amateeka ana ag'okubanza n'olubariro rw'amateeka mukaaga ag'okumaliira, kandi nabyo biranga ekigeragezo kirimu omubaro ikumi.

Viesi vine vya kwanza vinawakilisha mwanzo unaoonyesha mwisho huku vikiiweka imara ujumbe kuwa unaanza katika "wakati wa mwisho" mwaka 1989. Vile vifungu vinawakilisha kipindi cha kuanzia 1989 hadi kufungwa kwa muda wa rehema kwa wanadamu, na hivyo kuufupisha ujumbe wa vile vifungu sita vya mwisho, ambavyo ni ongezeko la ujuzi lililofunuliwa mwaka 1989, navyo vinatambulisha matukio yanayohusiana na kufungwa kwa muda wa rehema.

Amavesi ayo atanga urufatiro rw'ubuhanuzi rwo kumenya yuko guhera mu mwaka wa 1989 hazabaho abaperezida umunani bote hamwe, kandi uwa munani akaba ari uwo muri ba barindwi bamubanjirije; bityo agahuza uwo murongo n'amayobera y'uko uwa munani ari uwo muri ba

barindwi, ari na wo muranga w'ubuhanuzi ugize ukuri kw'iki gihe mu minsi y'imperuka.

Mutwe ushobora gusobanurwa n'iyi mirongo ni ukurimbuka kwa nyuma k'ububasha bw'ikiyoka bukora ubusambanyi n'indaya y'i Tiro. Iyo ndaya ikorana ubusambanyi n'abami bose bo mu isi, ariko nk'uko Ubufaransa bwa kera bwabaye imfura y'itorero Gatolika igihe Clovis yeguriraga intebe ye y'ubwami ubupapa mu mwaka wa 496, ni ko na cyo inyamaswa yo mu isi cya Leta Zunze Ubumwe za Amerika na cyo kizaba icya mbere mu bami gikora ubusambanyi n'iyi ndaya ku itegeko ryo ku Cyumweru. Kandi nk'uko mu mirongo itandatu ya nyuma, imirongo ine ya mbere iranga kandi igashimangira izo mbaraga uko ari eshatu ziyobora isi ku Armagedoni, ariko umutwe wo mu mirongo ine ya mbere ni ububasha bw'ikiyoka buhagarariwe n'Ubugiriki na Alegizandere Mukuru.

Reagan aitandikisa ulungechulo lwa vapresidenti nane, lwasolokile nomba ku wa mwisho wa vapresidenti nane. Perezida wa nane akatamika ishusho ya mnyama kandi akalazimisha sheria ya Jumapili mu United States, pamo na kuwapatanisha mu mpango unaomfanya kuwa mkuu wa United Nations, ambayo katika wakati uo huo itaingia katika uhusiano wa kanisa na serikali wa ulimwengu pote kwa kisingizio cha kutatua vita vinavyozidi kuongezeka vya Uislamu mkali.

يشمب مل ان نهجوى ين ادم اى هپ ىى يوهز ىل هژائ هك ،ن اكهووتر گكهى هتهى ال ىو ىموهنتس اوگ ىهس هپ ىر مس هتئبب ىموهئ وب تئب زورى پ ىبئتك ىىن ىبشئپ ىم ش هش ىىتهى اشاپ ىمول ،ممهدهذئس ل هگهل ىىس اى ان ىىدن موى هپ ادتاك ناممه هل ،زورى پ ىبئتك ىىن ىبشئپ ىم هتوه ىىتهى اشاپ هوارك انئو موممهكهى ىتهى ائ هل ،تاكهد واوت زورى پ ىبئتك ىىن ىبشئپ ىم هتش هه ىىتهى اشاپ هتهى ال ىو مل ممممشكهى ىس اى من هگهد هك موهناكهك زور هس ىهگئر هل ،تاكهد ن دن اس ان 1989 ىل اس هك ىاشاپ وهئ .تاكهد ن دن اس ان تئتس هدل هه كهزئ ههپ ىاشاپ ن اشاپ ئج مبهتس هد و ،ن اكهووتر گكهى ىهس زور هل اتسئئ هك ،هوتتر گرو ىن اكهووتر گكهى موهتن ىل زورتنوك هك ،هپمارت هزئ ههپ ىن اكهى ىراكاواد شئپ هى ادى موهن دن اش هول هه

مهوود ىهل

Ndima ya tano hadi ya tisa yanawakilisha kutajwa kwa kwanza na ufafanuzi wa hatua kwa hatua wa vita kati ya wafalme wa kaskazini na wa kusini, ambavyo sura nzima inavitumia kama mandhari kuu ya kiunabii. Ndima ya tano inaweka wazi mada ya kifungu hiki.

Na mtemi wa kusini atakuwa hodari, na mmoja wa wakuu wake; naye atakuwa hodari kuliko yeye, na atatawala; utawala wake utakuwa utawala mkuu. Danieli 11:5.

تن طلس ىك ردنكسا ونود سى لثمم سىم تى اس روتاكن لّواس كولس روا رتوس لّواس وم ىلطف ال هپ س كولس سىم مراىگ باب -هت هصح ىى اهتوچ كىا كىا هك (نیشن اچ ىنعى) ”ىخوداىد“ هك تقفاوم هتاس هك مور دىدج روا ،مور ىىئاپاپ ،مور تسرپ تئب روا ،هه ”هش داب اك لامش“ ىلامش ىتوبن ىه دعب هك تاعقاو نك هل صىف اى تاحوتف ىداىب نىت فرص س كولس—سىم لبق 301 ،انرك لصاح مرابود وك لباب اك سئ سىم حىسم لبق 312: اوه مئاق رپ روط هك هش داب هك سئ هن تاكرح نا گنج ىك مىڈىپوروک سىم حىسم لبق 281 روا ،گنج ىك سئ سپا سىم حىسم وك ىتسدالاب ىك سئ سىم عطخ روا ،ىد تعسو وك تن طلس ىك سئ ،ىد تسكش وك سوفىرح هزب اىك مكحتسم

සඳහා සඳහාණී අභිෂෙක දෙවනුව, අසලා සඳහාණී ඔප්පු සඳහා ගරෙහාණි. Daniel 11:45.

تئین ئىكشەنگىت رووكاب ىاشاپ رووشاب ىاشاپ مەك نەمەد مەئى نەئو مەك نەه لئە ئىس ادەزای ىباب مەئى ،تئىبان یتئىن ادەتەمەزای ۆب كئىسەك و ۆخ ىىاتۆك مەتاگەد رووكاب ىاشاپ كئىتاك مآلەب دەمژەئى ىزىئە مەئى مەك تەكەد مەئى ىنەنەسەن مەنەدرەكەركشائى ىكووترەمپ مآلەب .دەئىن ارەكشائى مەنە مەئى مەل مەژەئى ىزىئە كئىتاك .مەمراوخ مەتاخەد ىوئى ،رگائى مەب ىنەنەتووس و وەئى ىتەشۆگ ىنەراوخ مەك مەمورە و نەشەمژەئى مەمورە مەك نەئىنەببەنەئى ىاشاپ وەئى نەئەتەد ،ارەسەن مەنەدرەكەركشائى ىكووترەمپ ىتەئىش ىس .مەمراوخ مەنەخەد رووكاب ىاشاپ ادجەئىپ و لچ ىتەئى مەل ىنەئەئى ،نەرووشاب ىاشاپ ىئە مەل كەو ،نەمەد نەئەئى ىووەئى ىنەووبووەئى ۆب ىتەئىشەنەئى نەئىوومە مەك نەه ادەتەباب وەل ۆخەتەسەر مەوارد نەئىنەئى مەنەدرەكەركشائى و لەئىنەئى ىكووترەمپ نەئىنەئى نەئىوومە

Padişahê papayî yê bakur ê nûjen di ayeta çil û pêncan de digihîje dawîya xwe bêtî ku kesek alîkariya wî bike, û pirtûka Vahiyê diyar dike ku hêza papayî çawa bi destê hêza ejdehayê digihîje dawîya xwe.

Û wan deh qernên ku te li ser heywanê dîtin, ev ê ji fahîşeyê nefret bikin, û wê xerab û tazî bikin, û goştê wê bixwin, û wê bi agir bişewitînin. Çimkî Xwedê di dilê wan de danîye ku daxwaza wî pêk bînin, û hevra razî bibin, û padişahiya xwe bidin heywanê, heta ku peyvên Xwedê pêk bên. Peyxam 17:16, 17.

[illegible]

“Bami na batangi na baguvana basuula paabo ekimanyiso kya antikristo, kandi bameererwa nka njoka eyaagya kurwanisa abarikwera—abo abakuma ebiragiro bya Ruhanga kandi abaine okwikiriza kwa Yesu. Mu bukaba bwabo eri abantu ba Ruhanga, booleka nabo ngu nibasangoobwa n’omushango gw’okutorana Baraba omu mwanya gwa Kristo.” Testimonies to Ministers, 38.

Ahosi ikumi ni bubasha bw’ikiyoka, kandi ni bwo bunagereranywa n’ubwami bw’Ubugiriki na Alekisanderi. Abo bami ni abami bo mu bumanuko, kuko bagereranywa na Farawo umwami wa Misiri. Bazarya umubiri we, kuko kandi ari bo “imbwa” zo mu buhanuzi, izo Umwanditsi wa Zaburi yita “iteraniro ry’ababi.”

Imbwa zankikije; iteraniro ry’abanyabyaha ryarangose; banteye ibiganza n’ibirenge. Nshobora kubara amagufa yanjye yose; barandeba kandi banyitegereza. Bagabana imyambaro yanjye hagati yabo, kandi bakorera ubufindo ku mwenda wanjye. Zaburi 22:16–18.

Upapa ni mfalme wa kaskazini katika aya ya arobaini na tano, na upapa unawakilishwa na Yezebeli katika kanisa la Thiatira.

Bunge là, ndin kɔpxo chinghata ndu yah; yoxhingin ha, Jezebel minu yuyepka, “nayi ngum nimbá” de nadi, nayi nyingan pinzangta kuk-kuk kuyenta, bunlan yot binná yonghata, ating namshing yongnata, ngu yah. Ating bunlan yot binná yonghata khedi numto nadi, nayi yam yamta nung nayi changai; la, nayi numto madi. Bunge la, ndzi nayi zang pinlita khinga; ating nayi dungta bunlan yongna yuyepka la, bunge changa mudi, ndzi binná bu veyhata pinlita

khíná. Revelation 2:20–22.

نۆخی دە ناکهگهس کێتاک تێردەد مەجنەئە رەس یازس لێبەدێج.

Na kuhusu Yezebeli pia Bwana alinena, akisema, Mbwa watamla Yezebeli karibu na ukuta wa Yezreeli. 1 Wafalme 21:23.

ادچاخەل یحییەم هک ووب یسوجەم ییامۆر هوهی مکنوچ؛ هکاهێدژەئ یزێه، هەییسوجەم ییامۆر، هەنگس هێ.

“Ku musinziwa kwa Kilisto pa musalaba ubangi wa buprofeta bwakumbuluki. Myaka mingi sana mbere ya kusulubiwa, Mwokozi alikuwa ametabiri mapokezi na matendo ambayo angefanyiwa. Alisema, ‘Mbwa wamenizunguka: mkutano wa waovu umenizingira: wametoboa mikono Yangu na miguu Yangu. Naweza kuzihesabu mifupa Yangu yote: wao wananiangalia na kunitazama. Wanagawana mavazi Yangu kati yao, na kupiga kura juu ya vazi Langu.’ Zaburi 22:16–18. Uprofeta juu ya mavazi Yake ulitimizwa bila shauri wala kuingiliwa na marafiki au na adui wa Yule Aliyesulubiwa. Mavazi Yake yalipewa askari waliomweka juu ya musalaba. Kilisto alisikia ubishi wa watu hao walipokuwa wakigawana mavazi kati yao. Vazi Lake la ndani lilikuwa limefumwa lote bila mshono, nao wakasema, ‘Tusilirarue, bali tulipigie kura, liwe la nani.’” Tumaini la Vizazi Vyote, 746.

رگائی هب هکەشی حاف اهموره، نرسیم و نانۆی هک، نارا کدهب یلمۆک هک، ناکهگهس هک، اشاپ دە ن. ن. ت. و. س. دە.

؛ تاکەد سیپ یۆخ یکوواب، تاکب سیپ یۆخ یهشی حاف هب رهگهئ کێنێهاک ره یچکتس دە؛ 21:9 ن. ی. و. ال. ت. و. س. ب. رگائی هب تێب دە.

Abami ikumi batwika maraya no muliro, pantu aidya pa kuba nkashi wa bukapewa, lelo ni maraya.

Ū wê rojê de wê bibe ku Sûr heftê salan ji bîr bê kirin, li gor rojên padîşahekê; û piştî dawîya heftê salan Sûr wê wekî fahişeyekê stranan bêje. Çengê bistîne, li bajêr bigere, ey fahişeya ku ji bîr hatiye kirin; melodiyek xweş çêke, gelek stranan bibêje, da ku bêyî bîr neketî. Ū piştî dawîya heftê salan wê bibe ku Xudanê Sûrê serdana wê bike, û ewê vegere qezenca xwe, û li ser rûyê erdê bi hemû padîşahiyên cihanê re fuhşê bike. Îşâa 23:15–17.

Ngwanu syi taanu goosi syi tisa, kandi ngwanu syi mirongo itatu na gumu goosi syi mirongo ina, tukusanga ubuhamya bw'uko ubupapa buzigera ku iherezo ryabwo mu maboko y'ububasha bw'ikiyoka. Iri hame na ryo ririmo gusohozwa muri iki gihe mu Ntambara yo muri Ukraine. Aba bagabo batatu b'ubuhamya batumenyesha yuko, igihe umwami w'amajyaruguru azagera ku iherezo rye nta umufasha afite mu murongo wa mirongo ine na gatanu, ikiyoka kizarya inyama ze kandi kimutwike umuriro. Mu kanwa k'abahamya batatu, impamvu izatuma ikiyoka gikora icyo gikorwa izaba ikubiyemo isezerano ryaciwe.

Verse ya itaana kufuma ya vutano ku ya tisa, Vita ya Pili ya Siria yamanike na lukanu lwa mutende mu 253 BC. Vita yandile mu 260 BC, ne myaka saba mu kati ka Vita ya Pili ya Siria, lukanu lwa mutende lwasangikile pakutwala mfumu ya ku kabanga mwana wa mukashi kuli mfumu ya ku mambwe, kuti amukwashe kuubuka na mwana wa mfumu ya ku kabanga no kuleeta mutende kupitila mu lukwatakano lwa kusongola. Myaka saba panyuma ya kusongola, mu 246 BC, mfumu

ya ku mambwe yalekeleke mukashi wa ku kabanga no kuabwekesha mukashi wayo wa kutendeka, uo yalekelekeapo ilyo yasongwele umwina wa wina wa ku Eguputo. Cakusonkela mfumu ya ku kabanga ukingila mu bwami bwa ku mambwe no kukwata mfumu ya ku mambwe, cali lukanu ulwaputwike.

1797-ൽ ലഘുലിക്കപ്പടെട ആ ഉടമ്പടി, ക്കരി.മു. 246-ൽ ടോളമി സലെയുക്കസിനെ തടവിലാക്കിയതുപോലെ, 1798-ൽ പോപ്പിനെ തടവിലാക്കുവാൻ നാപോളിയൻ പ്രഭരണ നൽകിയ 1797-ലെ ടോലൻതീനോ ഉടമ്പടി ലഘുലിക്കപ്പടെടതിനുള്ള പ്രതിരൂപമായിരുന്നു. ടോളമി III, സലെയുക്കസ് II-ന്റെ വടക്കൻ സലെയുസിഡ് സാമ്രാജ്യത്തിനുമേലുള്ള തന്റെ ജയത്തിൽനിന്ന് മിസ്രയീമിലേക്കു മടങ്ങിയപ്പോൾ, അതരയും അധികം നിധികൾ അവൻ മിസ്രയീമിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു; അതുകൊണ്ടു തന്നെ, അനേകം വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം അവരുടെ “ബന്ദികളായ ദവേന്മാരെ” പുനഃസ്ഥാപിച്ചതിനാൽ, മിസ്രയീമ്യർ ടോളമി III-നു “യുവരെഗെറീസ്” (അർത്ഥം: ഉപകാരി) എന്ന് ബിരുദം നൽകി.

Lakini kutokana na tawi la mizizi yake atasimama mmoja mahali pake pa mamlaka, naye atakuja pamoja na jeshi, na kuingia katika ngome ya mfalme wa kaskazini, naye atawatendea kwa nguvu, na kushinda; naye pia atawachukua mateka mpaka Misri miungu yao, pamoja na wakuu wao, na pamoja na vyombo vyao vya thamani vya fedha na vya dhahabu; naye ataendelea miaka mingi zaidi kuliko mfalme wa kaskazini. Danieli 11:7, 8.

1798-ൽ നാപോളിയൻ പാപ്പായെ ബന്ദിയായി കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ, അവൻ വർത്തിക്കാനിലെ നിധികൾ കവർന്നെടുത്ത് അവയെ ഫ്രാൻസിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ഇതു ടോളമി മൂന്നാമനാൽ പ്രതീകീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; അവൻ നിധികളെയും സലെയുക്കസ് രണ്ടാമനെയും മിസ്രയീമിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി; അവിടെ സലെയുക്കസ് രണ്ടാമൻ കൃതിരയിൽ നിന്ന് വീണ് മരിച്ചു. ഇതു 1798-ൽ നാപോളിയൻ മൃഗത്തിൽ നിന്ന് പാപ്പാസഭയെ നീക്കിയതെയും, 1799-ൽ പാപ്പായുടെ മരണത്തെയും പ്രതീകീകരിച്ചു. വളിപ്പാടു പതിനഴിയിൽ പാപ്പാസഭ മൃഗത്തിന്മേൽ ഇരിക്കുന്ന സ്തരീയാണ്; സലെയുക്കസിന്റെ പരാജയവും ബന്ദിത്വവും തുടർന്ന് കൃതിരയിൽ നിന്ന് വീണുണ്ടായ മരണവും, വളിപ്പാടു പതിനഴിയിൽ മൃഗമായി പ്രതിനിധീകരിക്കപ്പെടുന്ന പാപ്പാസഭയുടെ പൗരാധികാരം നാപോളിയൻ നീക്കിയതിനെ പ്രതീകീകരിക്കുന്നു.

Basi akanikua katika Roho mpaka nyikani; nami nikaona mwanamke ameketi juu ya mnyama mwekundu sana, amejaa majina ya kufuru, naye ana vichwa saba na pembe kumi. ... Yule malaika akaniambia, Mbona umestaajabu? Nitakuambia siri ya mwanamke huyu, na ya mnyama anayembeba, mwenye vile vichwa saba na pembe kumi. ... Na yule mwanamke uliyemwona ni mji ule mkuu, unaowatawala wafalme wa dunia. Ufunuo 17:3, 7, 18.

Mstari wa tano hadi wa tisa unaanzisha vita kati ya mfalme wa kaskazini na mfalme wa kusini katika sura ya kumi na moja. Mstari wa tano unatoa msingi wa kuitambulisha Rumi kuwa mfalme wa kaskazini, kwa maana unaonyesha kwamba mfalme wa kaskazini angeshinda maeneo matatu ya kijiografia kabla ya kutawala kwa ukuu mkuu. Mstari hiyo inatoa muundo wa kinabii unaoweka mbele kipindi ambamo mfalme wa kaskazini anatawala lakini anafikia mwisho wake. Hili ndilo hasa msingi na ahadi ya sura ya kumi na moja. Mada ya mstari huo ni jeraha la mauti la mfalme wa kaskazini wa kipapa, au kama mstari wa arobaini na tano unavyosema, “atafikia mwisho wake, wala hatakuwa na wa kumsaidia.” Ukweli huu ni ukweli wa wakati uliopo katika siku za mwisho.

Tukakobela mu lisolo lilandako.